

דף יד.

עין משפט א.

או"ח סימן תקי פעיף א

א. מוללין חטים בידיו ביו"ט מ ומפרקין קטניות כדרכן ביו"ט, ומנפח מעט מעט ואוכל^ג, ואפי' בכלים קנון ותמחוי מותר אבל לא בנפה ולא בכברה ולא בטבלה^ה.

עין משפט ב.ג.ד.

או"ח סימן תקד פעיף א

א. דכין את התבלין ביו"ט כדרכן שאם ידוך אותם מבעוד יום יפוג טעמן^ע, אבל מלח אינו נידוך ביו"ט אלא א"כ בשינוי^פ כיון דאם היה שוחק אותו מערב יו"ט לא היה מפיג טעמו.

ב. אין שוחקין את הפלפלין ולא את החרדל בריחים שלהם משום דהוי כעובדין דחול^ז, אלא דך אותם במדוכה כמו כל תבלין.

מ. מימרא דרבא בביצה י"ב, שזה דש כלאחר יד ואפי' בשבת לא הוי אלא מדרבנן וביו"ט לא גזרו, כ"כ רש"י בביצה שם. ט"ז ס"ק א'. ודוקא בשבת הצריכו למלול בראשי אצבעותיו בסי' שי"ט סעיף ו' אבל ביו"ט לא גזרו וכנ"ל.
מ"מ אם אפשר להחמיר גם ביו"ט רק בראשי אצבעותיו עדיף לצאת לדעת האוסרים. מ"א ס"ק א'.

נ. היינו מותר לנערן מידו אחת לידו השניה ולנפח מהן המוץ, ולא ינפח הרבה ביחד, מפני שנראה כמנפח לצורך החול.

ס. דמחזי כעושה לצורך מחר, שאין דרך לעשות בכלים אלו אלא הרבה. ט"ז ס"ק א' מרש"י.

ע. ממשנה ביצה י"א וכב"ה וזהו דעת הר"ף והרמב"ם בפ"ג, אבל לדעת התוס' גם פלפלין צריכין שינוי וזהו שכתב הרמ"א שנוהגים לשנות גם בהם קצת.

פ. וי' אם זה מלח גסה, כ"כ רש"י והר"ן אבל במקומות שהמלח אינה גסה ואפשר להשתמש בה בלי כתישה אסור גם ע"י שינוי. כה"ח אות ז'. גם במלח שכבר נטחן ונעשה אח"כ גוש שאין בו טוחן אחר טוחן משום מראית העין יש לעשות בשינוי. כה"ח אות ח'.

צ. וה"ה קפה בריחים שלהם אסור משום עובדין דחול, אבל ע"י עכו"ם אפי' בריחים שלהם מותר רק שהעכו"ם יטחן בשינוי קצת. כה"ח אות י"ד-ט"ו.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 05841504777
email: minchat.aaa@gmail.com

הגה: מ"מ נוהגין לשנות קצת ^ק במדוכת התבלינין, וכן ראוי להורות ^ר.

דף יד:

עין משפט א.

או"ח סימן תקד פעיף ג

ג. ד. אין כותשין החטים והשעורין במכתשת גדולה ביו"ט כדי להסיר מהם קליפתן ^ש, אבל במכתשת קטנה מותר, ובא"י אפי' בקטנה אסור כיון שאין אנו יודעים מה נקראת גדולה ומהי קטנה.

הגה: מותר לגרור גבינה ביו"ט ^ת, מיהו צריך שינוי מעט כמו דיכת מלח.

הגה: ה"ה שמותר לדוך מצות ביו"ט דאין טחינה באוכלין שהיו טחונים כבר ^א.

עין משפט ב.ג.

או"ח סימן תקי פעיף ב

ב. הבורר קטניות ביו"ט בורר כדרכו ^ב בחיקו ובתמחוי, אבל לא בטבלה ולא בנפה ולא בכברה.

ק. שמתוך כך יזכרו לא לדוך יותר ממה שצריך ליו"ט. מ"א ס"ק ד'. ובוזה יוצאים דעת התוס' באות א' לעיל.

ר. בחידושי רע"א כתב אף לפי המנהג אין להחמיר בשום וא"צ בזה שינוי. כה"ח אות כ"ג.

ש. דזה עובדין דחול. לבוש.

ת. דאין דרך לגרור אלא מה שצריך לשעתו, לא כן בחרדל דזה כעובדין דחול שגורר הרבה. ומותר לחתוך ירקות דק דק ביו"ט ובלא שינוי, כ"כ הרשב"א. כה"ח אות ל"ב. ועיין בס"י תקי' ובמנחת אשר שם אות ט"ו.

א. ורק מה שצריך לאותו יום, ולרשב"א רק מה שהוא צריך לאותה סעודה. כה"ח אות ל"ז, ומ"ב.

ב. הפסולת מתוך האוכל אם האוכל מרובה. ולא בנפה וכברה ולא בטבלה משום שאין דרך לעשות בכלים אלו אלא הרבה, מחזי כלצורך מחר הוא עושה וכנ"ל באות ג'.

הגה: **אם רוצה לאוכלו בו ביום^א.**

ב. **ג. במה דברים אמורים כשהאוכל מרובה על הפסולת, אבל אם הפסולת מרובה על האוכל בורר את האוכל ומניח הפסולת^ד.**

ואם היה טורח בברירת הפסולת^ה מן האוכל, יותר מהטורח של ברירת האוכל מן הפסולת אפי' שהאוכל מרובה הרי זה בורר ומניח את הפסולת.

הגה: **שקדים ובוטנים שנשברו ועדיין מונחים עם קליפותיהן, לא נקראת הקליפה פסולת^ו, כיון שעדיין מעורבין ודרכם בכך.**

עין משפט ד. **או"ח סימן תקטז סעיף א**

א. **א. מותר לשלוח לחבירו ביו"ט בהמה היה ועופות אפי' חיים^ז, וכן יין**

ג. אפי' לא לאלתר כמו שהתירו לבשל לבו ביום ולא לאלתר. מ"א ס"ק ב', ודלא כרשב"א דאוסר לבו ביום.

וודוקא פסולת מתוך אוכל יש היתר יותר ביו"ט מבשבת, אבל בשני מיני אוכלין הדין ביו"ט כמו בשבת, ואסור לברור רק כדי לאכול לאלתר. כה"ח אות ט', ועיין באות ט"ז שם.

ד. **וואם הם שווים, בורר מה שרוצה. אם לא שהאוכל דק בורר הפסולת. מ"ב ס"ק ח'.**

ה. כגון שהפסולת דק מאוד וקשה ליקח אותו בידו. מ"ב ס"ק ט'.

אבל כשהאוכל מרובה על הפסולת הצריכו אותו לברור הפסולת כדי למעט בטרחא ביו"ט.

ו. עכ"פ כתב הט"ז בס"ק ג' שצריך לברור מה שיש בו טירחא מועטת, וכך כתב המ"א בס"ק ד', ומ"ב אות יו"ד.

ואם היה אפשר לברור הבוטנים והשקדים מבעוד יום מותר לברור ביו"ט רק מה שצריך לאלתר, ומדברי השו"ע והרמ"א משמע דבכל אופן מותר. כה"ח אות ט"ז.

ז. **ממשנה ביצה י"ד וכב"ה ואפי' חיים כיון שמותר לשחוט אותם ביו"ט, ואפי' יודע שחבירו לא ישחט אותם ביו"ט. מ"ב אות א'. וצ"ל שהתירו קנין זה משום שמחת יו"ט, ואפילו למאכל בהמתו.**

וודוקא העומדים לאכילה אבל העומדים לגדל ולדות אסור שאינם ראויים לאכילה ביו"ט, והו"ל כמו תבואה לפני טחינה דאסור.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

ושמנים וסלתות וקטניות ^ה, אבל אסור לשלוח לו תבואה כיון שהיא מחוסרת טחינה ^ט שהיא מלאכה האסורה ביו"ט.

עין משפט ה.ו.ז. אור"ח סימן תקטז סעיף ב

ב. גם דבר שמותר לשלוח ביו"ט לא ישלח אותו כדרך החול כגון בשורה של ג' בני אדם ^י או יותר שנושאים אותו מין ^כ.

עין משפט ז.ו. אור"ח סימן תקטז סעיף ג

ג. שולחים גם כלים אע"פ שאינם תפורים כיון שראויים להשען עליהם, ואפי' יש בהם כלאים אם הם קשים שמותר להשען עליהם ע"פ הדין ^ל, וכן משלחים תפילין ביו"ט ^מ אע"פ שאינם ראויים להניחם

ה. לפי שדרך לבשלם שלמים בלי טחינה וא"כ ראויים בו ביום. מ"ב אות ג'.

ט. לפי שעיקר התבואה עומדת לטחינה, וזהו חמשת מיני דגן. ואפי' חטים שהיה ראוי לעשות מהם תבשיל והוא אוכל אותם אסור משום דרוב האנשים לא אוכלים אותם שלמים אלא אחרי טחינה. מ"ב אות ד'.

ואפי' רוצה לעשות מהם תבשיל אסור לשלחם לדעת השו"ע, כיון שאין עיקרן עומד לזה. כה"ח אות ה'.

משלחים שעורים הראויים לבהמה כיון שמותר לטרוח בשבילה, כ"כ הריא"ז, והט"ז בס"ק א'. אבל לדעת המ"א בס"ק א', רק אם זה ברשות אחת אבל דרך ר"ה אסור גם לצורך בהמה.

וכתב כה"ח אות ח' דלעת הצורך אם חבירו צריך אותם לבהמתו או צריך האדם התבואה לבישול מותר לו לשלוח אותה אם זה בחצר אחד או בעיר מעורבת.

י. דנראה כהולך למכור אותו בשוק. כ"כ רש"י בביצה י"ד ע"א.

כ. ואם זה מכוסה אפי' באותו מין מותר. כה"ח אות י"ד.

ל. שמותר להשתמש בהם כמ"ש ביו"ד סי' ש"א. מ"א ס"ק ד'.

מ. אע"פ שאינם ראויים ביו"ט התירו כיון ששמחה היא לו שמתכבד במתנותיו של חבירו בפני חבירו והרי זה כצורך היום, ב"י. מ"א ס"ק ה'. והתוס' כתבו דבתפילין התירו יותר מתבואה כיון שאם יניחם ביו"ט אין בזה איסור. ובתפילין מותרים בטילטול בעת הצורך כמבואר בסי' ש"ח סעיף ד' ברמ"א.

וכתב בשיטה מקובצת בשם הריטב"א דמותר לשלח תכשיטים כיון שראויין להתנאות בהם

ביו"ט.

הגה: ואפי' דרך ר"ה מותר לשלח דבר המותר לשלחו.

עין משפט י.כ. יו"ד סימן שא סעיף א

א. מותר מן התורה לישוב על מצעים של כלאים: שנאמר "לא יעלה עליך" אבל אתה מציעו תחתיך.

הגה: מותר: גם להעלותם עליו שלא כדרך חימום, כגון לפרוס עליו אהל של כלאים, וכן לפרוס כלאים על גיגית שרוחץ בה לשמור על החום, דאינו אסור אלא דרך לבישה או להעלותם עליו דרך חימום.

א. ב. מדברי סופרים: אסור לשבת אפי' הם עשר מצעים זו על גב זו והתחתון שבהם כלאים שמא תכרך נימא על בשרו, במה דברים אמורים במצעים רכים כגון יריעות ושמלות, אבל כרים וכסתות שהם קשים אין לחוש שמא תכרך נימא עליו, ומותר לישון עליהם, ובלבד שלא יהיה בשרו נוגע בבגד או מצע הכלאים.

מ"מ גם בקשים אם הם מלאים או אפי' רקים ומונחים על מטה או על תבן באופן שיכול ליכפף תחתיו ונכרך על בשרו אסור.

הגה: וי"א דכל זה בכלאים דאורייתא: אבל בכלאים מדרבנן והם קשים מותר לישוב עליהם בכל ענין, ומ"מ לכתחילה לא יעשה מצעים גם בקשים מכלאים מדרבנן.

ביו"ט. מ"ב אות ט"ו.

ג. מברייטא בביצה י"ד ע"ב, ויומא דף ס"ט ע"א.

ד. אפי' מדרבנן מותר ונראה דלא יגע בהן. ש"ך ס"ק א'.

ה. מימרא דר"ש בן פזי משום קהלא קדישא דבירושלים שם.

ו. כתב הש"ך בס"ק ב' דצ"ע שזה לכו"ע דבכלאים דרבנן מותר לשבת עליהם בקשים, ואפי' ללבוש מותר בקשים.

וצריך לזהר לישוב בעגלה שיש עליה אהל תפור בגד פשתן שלא יגע בצדדים של אהל זה. ט"ז ס"ק ב'.